מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר שישה אמצעים אמנותיים: דימוי, מטאפורה, האנשה, הגזמה, ניגוד ואוקסימורון
- לזהות כל אמצעי בתוך משפטים ודוגמאות
- לתרגל כתיבה יצירתית תוך שימוש באמצעים אמנותיים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – זיהוי אמצעים אמנותיים

1. א – דימוי
2. ב – מטאפורה
3. ג – האנשה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זה ההבדל העיקרי בין דימוי למטאפורה
2. נכון – זו הגדרת ההאנשה בדיוק

חלק ג' – השלמת מילים

1. דימוי
2. מטאפורה

חלק ד' – התאמה בין מושג לדוגמה

1. 1 – ב (השוואה בעזרת מילת "כמו" או "כ-")
2. 2 – ד (השוואה ישירה בלי מילת דימוי)
3. 3 – א (ייחוס תכונות אדם לדברים שאינם אדם)
4. 4 – ג (הצבת שני דברים הפוכים זה לצד זה)

חלק ה' – כתיבה יצירתית

1. כל מטאפורה הגיונית שאין בה מילת דימוי, שמתארת תכונה או מצב בדרך יצירתית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי משתמש במילת השוואה, מטאפורה לא
- כל תשובה שבה ניתנת תכונה אנושית לדבר שאינו אדם
- תשובה אישית המראה הבנה של ההבדלים בין האמצעים

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקרוא את הדוגמאות בקול לפני התרגול כדי לחדד את ההבדלים בין האמצעים
- אפשר לחלק לזוגות את חלק ההתאמה ואת חלק הכתיבה היצירתית לעבודה משותפת
- כדאי להדגיש את ההבדל בין דימוי למטאפורה כי זה הבלבול הנפוץ ביותר בקרב תלמידים

דף תרגול: אמצעים אמנותיים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אמצעים אמנותיים הם כלים שסופרים ומשוררים משתמשים בהם כדי להעביר רגשות ותמונות בצורה חזקה ומעניינת יותר. בדף הזה נתרגל לזהות ולהשתמש בשישה אמצעים נפוצים.

בנק מילים: דימוי | מטאפורה

1 חלק א' – זיהוי אמצעים אמנותיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה אמצעי אמנותי מופיע במשפט: "השקט בכיתה היה כמו שמיכה עבה"?

א) דימוי ב) מטאפורה ג) האנשה

2. "אחי הקטן הוא סופת טורנדו בבוקר" - איזה אמצעי אמנותי זה?

א) האנשה ב) מטאפורה ג) ניגוד

3. "הרוח דפקה בחלון וביקשה להיכנס" - איזה אמצעי אמנותי זה?

א) דימוי ב) הגזמה ג) האנשה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי משתמש במילת השוואה כמו "כמו" או "כ-".	☐	☐
2	האנשה מייחסת תכונות אנושיות לבעלי חיים, לחפצים או לטבע.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ב_____ יש מילת השוואה כמו "כמו" או "כאילו".

2. ב_____ אומרים שדבר אחד הוא דבר אחר, בלי מילת דימוי.

4 חלק ד' – התאמה בין מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** ייחוס תכונות אדם לדברים שאינם אדם
2. מטאפורה	___	**ב.** השוואה בעזרת מילת "כמו" או "כ-"
3. האנשה	___	**ג.** הצבת שני דברים הפוכים זה לצד זה
4. ניגוד	___	**ד.** השוואה ישירה בלי מילת דימוי

5 חלק ה' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו מטאפורה משלכם שמתארת תלמיד או תלמידה בכיתה בבוקר.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל העיקרי בין דימוי למטאפורה?

תנו דוגמה אחת להאנשה שלא הופיעה בדף

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀